

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKWR.431.4.7.2026.KG

Pan
Łukasz Kuźmich
Burmistrz
Miasta i Gminy Syców
ul. Mickiewicza 1
56 - 500 Syców

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, 28 września 2026 r.

I. Informacje organizacyjne:

Jednostka kontrolowana:	Urząd Miasta i Gminy w Sycowie
Kierownik jednostki kontrolowanej:	Łukasz Kuźmicz Burmistrz Miasta i Gminy Syców ¹ (1.07.2025 r. – 27.07.2026 r.)
Zakres kontroli:	Realizacja zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Okres objęty kontrolą od dnia 1.07.2025 r. do dnia 27.07.2026 r.
Podstawa prawna kontroli:	Art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej ² Plan kontroli na II półrocze 2026 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 26 czerwca 2026 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:	27.07.2026 r. – 31.08.2026 r.
Kontrolerzy:	1. Katarzyna Godyń, inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 325 z dnia 1.07.2026 r., sygn. PS-NKWR.0030.325.2026.KG 2. Honorata Borowiec, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 326 z dnia 1.07.2026 r., sygn. PS-NKWR.0030.326.2026.KG

Dowód: akta kontroli str. 1-20

¹ zwany w dalszej części wystąpienia „Burmistrzem”

² t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 ze zm., zwana w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „ustawą”

II. Ocena kontrolowanej jednostki:

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wydaje się **ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**. Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny zawarty w protokole kontroli podpisanym przez osobę uprawnioną w dniu 18 września 2026 roku (data wpływu do tut. Urzędu – 22 września 2026 r.). Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Przeprowadzone przez organ kontrolny działania oraz zgromadzona w aktach kontroli dokumentacja wykazała, że w okresie objętym kontrolą, Gmina nie realizowała zadania wynikającego z art. 6 ust. 2 pkt 3 *ustawy*, tj. osobom doznającym przemocy nie zapewniono miejsc w ośrodkach wsparcia. Nieprawidłowości mające wpływ na sytuację osób objętych działaniami stwierdzono także w realizacji procedury „Niebieskie Karty”³.

Przyczyną wskazanych nieprawidłowości było niestosowanie lub błędna interpretacja przepisów prawa regulujących obszar przeciwdziałania przemocy domowej. Stwierdzone nieprawidłowości miały znaczenie dla organizacji systemu przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Syców.

III. Ustalenia kontroli:

Uchwałą Nr XXIX/253/2021 z dnia 28 stycznia 2021 r. Rada Miejska w Sycowie przyjęła Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Syców na lata 2021 - 2026. Problem przemocy domowej został uznany jako jeden z najpoważniejszych problemów społecznych powodujący szkody w relacjach rodzinnych i międzyludzkich oraz mający istotny wpływ na poczucie bezpieczeństwa społecznego. W dokumencie opisano zadania zespołu interdyscyplinarnego⁴ i jego rolę w reagowaniu na zjawisko przemocy. Przemoc w rodzinie została wskazana jako powód udzielania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2017 - 2019.

(dowód: akta kontroli str. 29, 31-41)

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy do zadań własnych gminy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej należy organizacja gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w ramach której samorząd zobowiązany jest do opracowania i realizacji

³ zwanej w dalszej części wystąpienia „procedurą NK”

⁴ zwanego dalej „Zespołem” lub „ZI”

gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej⁵.

Gmina Syców wypełniła obowiązek ustawowy w przedmiotowym zakresie. Uchwałą nr XXVIII/234/2020 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 21 grudnia 2020 r. został przyjęty *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025*⁶. Następnie, uchwałą nr III/28/2024 z dnia 13 czerwca 2024 r., przyjęto *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Syców na lata 2021- 2025*, w brzmieniu dostosowanym do zmiany ustawy. Przedmiotowy Program obowiązywał do końca 2025 roku. Program na kolejne lata - *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Syców na lata 2026-2030*, przyjęto uchwałą nr XXVII/191/2026 z dnia 29 stycznia 2026 r.⁷ Projekt Programu na rok 2026 został opracowany i omówiony przez członków ZI na posiedzeniu w dniu 16 grudnia 2025 r., stosownie do obowiązku wynikającego z art. 9b ust. 2 pkt 4 ustawy.

Podstawą opracowania obu ww. programów była diagnoza lokalnych problemów społecznych, w tym zjawiska przemocy, która stanowiła ich część składową.

W Programie na rok 2025 wskazano trzy cele do realizacji: 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej; 2) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc; cel 3) zwiększenie pomocy i ochrony osób doznających przemocy. Celom tym zostały przypisane działania, które miały prowadzić do ich osiągnięcia. Realizacja przyjętych celów zakładała uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy domowej, promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy, edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz działania interdyscyplinarne podmiotów kompetencyjnie działających w obszarze przeciwdziałania przemocy. W Programie na rok 2025 pomimo zmiany nazwy Programu dostosowującej dokument do znowelizowanej ustawy nie zaktualizowano danych diagnozy oraz nie dokonano zapisów wprowadzających „grupy diagnostyczno – pomocowe” w miejsce „grup roboczych”, nie ujęto „programu psychologiczno – terapeutycznego”, jako alternatywnej formy oddziaływań, obok obowiązującego „programu korekcyjno – edukacyjnego”.

Jako cel główny, w Programie na rok 2026 wskazano ograniczenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Syców. Założono, że przyjęty cel zostanie osiągnięty

⁵ zwanego dalej „Programem” lub „GPPPD” odpowiednio „na rok 2025” lub „za rok 2026”

⁶ zwany dalej „Programem na rok 2025”

⁷ zwany dalej „Programem na rok 2026”

poprzez realizację zadań szczegółowo przypisanych do następujących obszarów: *profilaktyka i edukacja społeczeństwa w zakresie przeciwdziałania przemocy, ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej, oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową oraz podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,*

Działania ujęte w *Programie na 2025 rok*, oraz zadania zapisane w *Programie na rok 2026*, ww. obszarach odpowiadały zadaniom ujętym w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030⁸.

Program na rok 2026 został skierowany do mieszkańców Gminy Syców zagrożonych wystąpieniem problemu przemocy domowej, osób doznających przemocy⁹, osób stosujących przemoc¹⁰ oraz instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy. W dokumencie określono monitoring i sprawozdawczość oraz źródła finansowania *Programu*.

Na podstawie omówionych w toku kontroli przeprowadzonych działań w ramach *Programu na rok 2025* i tych przewidzianych do realizacji w 2026 roku, okazanej dokumentacji oraz oświadczeń złożonych do akt kontroli przez Przewodniczącą ZI stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą *Zespół* we współpracy z podmiotami działającymi statutowo w obszarze przeciwdziałania przemocy, realizował zadania wynikające z obu *Programów* m.in. poprzez opracowanie diagnozy zjawiska przemocy domowej na obszarze gminy; podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową, mających na celu zapobieganie temu zjawisku; rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach uzyskania pomocy (plakaty, broszury, strona internetowa – załączono do akt kontroli); inicjowanie działań w stosunku do *ODP* i *OSP*; monitorowanie sytuacji rodzin, w których istniało zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodziło do przemocy (75 *procedur NK*, w tym 30 *procedur NK* w toku); prowadzenie działalności punktu Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego¹¹ przy Miejsko - Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych¹². Upowszechnianie wiedzy w zakresie profilaktyki i usług wsparcia dla *ODP* i *OSP* dostępnych na terenie Gminy Syców realizowane było poprzez zgłoszenie udziału gminy w kampanii ogólnopolskiej dotyczącej zjawiska przemocy domowej „*Dzieciństwo bez przemocy*”, inicjowanej przez Fundację *Dajemy Dzieciom Siłę*, uczestnictwo

⁸ M.P. z 2023 r. poz. 1232 ze zm. Uchwała Nr 205 RM z dn. 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, zwana dalej „Rządowym Programem”

⁹ zwanych dalej „ODP”

¹⁰ zwanych dalej „OSP”

¹¹ zwanego dalej „Punktem” lub „PKI”

¹² zwanego dalej „MGKRPA”

w eventach na terenie gminy, podczas których organizowano stoiska informacyjno – profilaktyczne, w ramach których dystrybuowano materiały edukacyjne dotyczące zjawiska przemocy. Szereg działań zostało zrealizowanych w placówkach oświatowych, m.in. przeprowadzono cykl zajęć profilaktycznych dla uczniów, podczas których udzielano informacji na temat zjawiska przemocy, organizowano spotkania mające charakter warsztatowy angażujący młodzież i dzieci do aktywnego udziału m.in. dotyczące radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.

Przedłożona dokumentacja wykazała, że w okresie objętym kontrolą zadania wynikające z *Programu na rok 2025 i rok 2026* zostały zrealizowane w pełnym zakresie. Materiały informacyjno – edukacyjne oraz pozostała dokumentacja potwierdzająca realizację ww. działań zostały załączone do akt kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 29, 101-142, 147-187, 191-229)

Uchwałą nr LXVI/531/2023 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 31 sierpnia 2023 r.¹³ określono tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego. Powyższa regulacja spełniła wymóg określony w art. 9a ust. 15 *ustawy*.

(dowód: akta kontroli str. 29, 42)

Stosownie do art. 9a ust. 8 *ustawy*, burmistrz zawarł porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym z podmiotami, o których mowa w art. 9a ust. 3 *ustawy*. Każdy z przedstawicieli reprezentujących ww. podmioty wytypował imiennie do prac w *Zespole* swojego przedstawiciela/swoich przedstawicieli. Następnie, na podstawie art. 9a ust. 2 *ustawy*, w dniu 22 września 2023 roku, burmistrz zarządzeniem nr 1104/2023 powołał zespół interdyscyplinarny¹⁴. W skład *ZI* zostało powołanych 9 członków – przedstawicieli podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 pkt 1-6 i ust. 4 *ustawy*. Powołanie *Zespołu* nastąpiło bez uprzedniego skierowania pism przez burmistrza do ww. podmiotów o wskazanie kandydata na członka *ZI*, stosownie do § 2 ust. 2 *uchwały ZI*. Przewodnicząca *ZI* wyjaśniła, że „(...) w gminie Syców zachowano ciągłość współpracy pomiędzy podmiotami tworzącymi *Zespół*. Ostatnie posiedzenie *ZI* w formie podziękowań za dotychczasową pracę było równocześnie zaproszeniem burmistrza na pierwsze posiedzenie powołanego *Zespołu*, na podstawie podpisanych porozumień. Skład *ZI* na ostatnim posiedzeniu z dnia 6.06.2023 r. wyraził wolę dalszej współpracy, nieobecne osoby również w kontakcie osobistym. W spotkaniu

¹³ zwaną dalej „Uchwałą *ZI*”

¹⁴ zwanym dalej „Zarządzeniem z 2023 roku ze zm.”

uczestniczyli przedstawiciele wszystkich podmiotów uprawnionych do udziału w pracach Zespołu, którzy wyrazili chęć dalszej współpracy. Wola ta została potwierdzona podpisaniem porozumienia oraz odnotowana w dokumentacji posiedzenia. Zastosowany sposób organizacji miał na celu zapewnienie ciągłości funkcjonowania Zespołu oraz nieprzerwaną realizację ustawowych zadań.” Brak wystąpienia przez burmistrza, stosownie do regulacji wynikającej z *uchwały ZI*, do podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 pkt 1-6 i ust. 4 ustawy przed podpisaniem porozumień o współpracy uznaje się za uchybienie. W przyszłości należy każdorazowo wypełniać obowiązki wynikające z *uchwały ZI* w przedmiotowym zakresie.

Zmian w składzie *Zespołu* burmistrz dokonał odpowiednio: zarządzeniem nr 54/2024 z dnia 17 lipca 2024 r., zarządzeniem nr 111/2024 z 15 października 2025 r., zarządzeniem nr 183/2025 z 29 stycznia 2025 r., zarządzeniem nr 224/2025 z 7 kwietnia 2025 r. W przypadku zmian w składzie *ZI* z dnia 15 października 2024 r. i 29 stycznia 2025 r. w dokumentacji odnotowano pisma przewodniczącej *ZI* do burmistrza z prośbą o dokonanie zmian osobowych w składzie *ZI*. W pozostałych przypadkach, (17 lipca 2024 r. i 7 kwietnia 2025 r.), nie odnotowano wniosku, czy pisma przewodniczącej *ZI*, w myśl § 3 ust. 2 *uchwały ZI*.

Na dzień kontroli, tj. 27 lipca 2026 r. Zespół powołany *zarządzeniem z 2023 r. ze zm.* liczył 11 członków i jego skład był zgodny z art. 9a ust. 3 i 4 ustawy.

Członkowie Zespołu powołani przez *burmistrza zarządzeniem z 2023 r. ze zm.* podpisali oświadczenia o poufności, których treść była zgodna z art. 9c ust. 3 ustawy oraz otrzymali upoważnienia do przetwarzania danych osobowych. W toku kontroli okazano oryginały oświadczeń o poufności oraz upoważnienia do przetwarzania danych stosownie do sporządzonego imiennego zestawienia zmian składu *Zespołu*, które stanowi akta kontroli.

Podczas pierwszego posiedzenia *ZI* ustanowionego *zarządzeniem z 2023 r. ze zm.*, w dniu 22 września 2023 r., stosownie do art. 9a ust. 6 i 6a ustawy, Zespół dokonał wyboru przewodniczącej i zastępcy przewodniczącej *ZI*. Następnie, zgodnie z art. 9a ust. 6b ustawy, został przyjęty Regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania *ZI* oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych¹⁵. Uchwałą nr 1/2026 z 14 kwietnia 2026 r. Zespół dokonał zmiany Regulaminu o charakterze porządkującym, w tym, w związku z przekształceniem Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sycowie w Centrum Usług Społecznych.

W okresie objętym kontrolą odbyło się 7 posiedzeń Zespołu powołanego *zarządzeniem*

¹⁵ zwanych dalej „GD-P” lub „grupą”

z 2023 r. ze zm.: 5 sierpnia 2025 r., 30 września 2025 r., 7 listopada 2025 r., 16 grudnia 2025 r., 17 lutego 2026 r., 14 kwietnia 2026 r. i 2 czerwca 2026 r. Wszystkie posiedzenia ZI odbyły się zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy, który stanowi, że posiedzenia ZI odbywają się nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. Z każdego posiedzenia sporządzano protokół oraz listę obecności. Analiza protokołów z posiedzeń wykazała, że członkowie Zespołu uczestniczyli w spotkaniach zapewniając quorum. Opracowane i przeanalizowane na potrzeby kontroli zestawienie terminów posiedzeń i frekwencji poszczególnych członków ZI potwierdziło, że nie wystąpiła okoliczność, o której mowa w art. 9a ust. 7g ustawy. Pojedyncze nieobecności były przez członków Zespołu usprawiedliwione, z wyjątkiem dwóch przypadków: nieobecność jednego członka Zespołu na posiedzeniu w dniu 5 sierpnia 2025 r. bez podania przyczyny oraz na posiedzeniu w dniu 7 listopada 2025 r., co stanowi uchybienie. Podkreślić należy, że udział w posiedzeniach dla członków Zespołu jest obowiązkowy zgodnie z art. 9a ust. 7d ustawy, a członkowie uczestniczą w spotkaniach ZI w ramach swoich obowiązków służbowych. Wskazuje się, aby poinformować członków ZI o obowiązku uczestniczenia w posiedzeniach Zespołu w ramach obowiązków służbowych, a w przypadku braku możliwości udziału w posiedzeniu, o obowiązku poinformowania przewodniczącej ZI o przyczynach nieobecności w terminie co najmniej 2 dni roboczych przed zaplanowanym posiedzeniem Zespołu. Nadto, należy każdorazowo zadbać o wyjaśnienie, w świetle art. 9a ust. 7f ustawy, przyczyn nieobecności, które mogą być usprawiedliwione szczególnymi okolicznościami, w tym obłąną chorobą członka ZI lub innym zdarzeniem losowym.

Jak wynikało z analizy protokołów z posiedzeń Zespołu oraz dokumentacji procedur „Niebieskie Karty”, ZI realizował zadania wynikające z art. 9b ust 2 ustawy, w tym monitoring działań prowadzonych przez GD-P.

W toku kontroli ustalono, iż wszyscy członkowie ZI, ukończyli obowiązkowe szkolenie, o którym mowa w art. 6 ust. 6 pkt 4 ustawy, tj. szkolenie realizowane na terenie województwa dolnośląskiego przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej we Wrocławiu¹⁶. Analiza przedłożonych certyfikatów ukończenia szkolenia wykazała, iż siedmiu członków ZI ukończyło wymagane szkolenie z naruszeniem terminu wynikającego z art. 9a ust. 5a ustawy, tj. 12 miesięcy od dnia powołania. Przewodnicząca ZI wyjaśniła: „Mając na uwadze obowiązek ustawowy przeprowadzenia szkolenia w okresie do 12 miesięcy od momentu powołania ZI, zgłoszenia na obowiązkowe szkolenie dokonaliśmy w pierwszym możliwie dostępnym terminie przez DOPS, kwestia niezależna od naszej jednostki. ZI w Sycowie dołożyło

¹⁶ zwany dalej „DOPS”

należytej staranności w celu realizacji tego obowiązku. Zgłoszenia członków Zespołu zostały przekazane na pierwsze otwarte szkolenie organizowane przez DOPS, na które prowadzono nabór po nowelizacji ustawy. Termin organizacji szkolenia oraz rozpoczęcia rekrutacji pozostawał poza wpływem Gminy Syców. Z uwagi na termin rekrutacji nie było możliwości ukończenia szkolenia w innym czasie. Natomiast z uwagi na ograniczoną liczbę miejsc 2 członków Zespołu nie zakwalifikowało się w pierwszym dostępnym terminie. Po ogłoszeniu kolejnego naboru przez DOPS niezwłocznie ponowiono zgłoszenia wszystkich członków Zespołu, którzy dotychczas nie ukończyli obowiązkowego szkolenia. Członkowie ci ukończyli szkolenie w pierwszym możliwym terminie wynikającym z dostępności miejsc oraz harmonogramu szkoleń organizowanych przez DOPS". Okazana w toku kontroli dokumentacja mailowa – korespondencja pomiędzy CUS w Sycowie, a DOPS we Wrocławiu potwierdziła wyjaśnienia Przewodniczącej ZI. Za powstanie uchybienia w tym obszarze odpowiedzialność ponosi ww. jednostka organizacyjna samorządu województwa dolnośląskiego.

(dowód: akta kontroli str. 29-30, 43-53, 55-100, 231-236)

Na podstawie analizy przedłożonej dokumentacji, stwierdzono, iż stosownie do art. 6 ust. 2 pkt 2 *ustawy*, Gmina Syców prowadziła poradnictwo i interwencję mające na celu przeciwdziałanie przemocy domowej, w tym działania edukacyjne m.in. służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową. Działania w tym obszarze, realizowane były m.in. poprzez organizację Klubu Malucha, którego działalność obejmowała wsparcie rodziców i opiekunów małych dzieci poprzez zajęcia edukacyjne, integracyjne oraz konsultacje i wymianę doświadczeń w zakresie opieki i wychowania dzieci; uruchomienie grupy samopomocowej Klub Rodzin Sycowskich, prowadzenie kursów kompetencji rodzicielskich, których celem było rozwijanie umiejętności wychowawczych, poprawa komunikacji w rodzinie, wzmacnianie prawidłowych postaw rodzicielskich, nauka konstruktywnego rozwiązywania konfliktów oraz budowanie bezpiecznych relacji rodzinnych.

Osobom doznającym przemocy zapewniono dostęp do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej oraz pomocy medycznej. Bezpłatne wsparcie psychologa świadczone było w pomieszczeniach Kącika Rodzica i Dziecka w Sycowie, ul. 1 Maja, 56-500 Syców oraz w specjalnie do tego przeznaczonych pomieszczeniach w placówce wsparcia dziennego, Plac Wolności 7, 56-500 Syców, po uprzednim zakwalifikowaniu przez Koordynatora Indywidualnych Planów Usług

Społecznych. Gmina realizowała również bezpłatne wsparcie radcy prawnego, które świadczone było w pomieszczeniach ww. Kącika Rodzica.

Potwierdzeniem realizacji powyżej opisanych działań była okazana w toku kontroli dokumentacja poradnictwa psychologa i radcy prawnego oraz działań służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

(dowód: akta kontroli str. 101, 140-142, 188-189, 221-223, 226-229)

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy, gmina zobowiązana była do zapewnienia osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia¹⁷. W okresie objętym kontrolą Gmina Syców nie prowadziła OW, nie miała zawartego porozumienia z innym samorządem w zakresie zapewnienia miejsc w ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, tym samym nie realizowała zadania wynikającego z ww. przepisu ustawy, co stanowi nieprawidłowość. Z oświadczenia Przewodniczącej ZI wynikało, że „w prowadzonych sprawach podejmowane działania koncentrowały się na zapewnieniu bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy domowej w ich dotychczasowym miejscu zamieszkania, z wykorzystaniem instrumentów prawnych przewidzianych w obowiązujących przepisach, w szczególności poprzez stosowanie przez uprawnione organy środków ochrony w postaci nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania oraz zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, jeżeli zachodziły ku temu ustawowe przesłanki. Takie działania pozwalały na skuteczne zapewnienie bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy domowej bez konieczności opuszczania przez nie miejsca zamieszkania.” Wskazuje się, że powyższe wyjaśnienie nie stanowi uzasadnienia braku spełnienia przez gminę obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 102, 229-230)

W okresie objętym kontrolą środki w ramach dotacji z budżetu państwa w wysokości 6.000,00 zł, wydatkowano na materiały biurowe oraz poczęstunek podczas posiedzeń Zespołu - 2.409,00 zł, dodatki specjalne do wynagrodzeń dla członków ZI - 3.591,00 zł. Środki zostały wydatkowane w 2025 r. Poniesione w ramach dotacji wydatki na dodatki specjalne za czynności w ramach obowiązków członków zespołu interdyscyplinarnego oraz zakup materiałów biurowych i poczęstunku na posiedzenia Zespołu mieszczą się w katalogu wydatków zgodnym z przeznaczeniem dotacji.

(Dowód: akta kontroli str. 237-241)

¹⁷ zwanych dalej „OW”

Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez grupy diagnostyczno – pomocowe i Zespół Interdyscyplinarny.

Kontrola wykazała, że w Gminie Syców, w okresie objętym kontrolą (stan na dzień 27 sierpnia 2026 r.) realizowano 75 procedur „Niebieskie Karty”, z tego, 30 procedur było w toku, pozostałe zostały zakończone i objęte monitoringiem. Ocenie w zakresie przestrzegania realizacji procedury „Niebieskie Karty” poddano 10 spraw. Zgodnie z zapisami *Regulaminu* (§ 27 ust. 2), *GD-P* powoływała Przewodniczącą *ZI* zgodnie z udzielonym przez *Zespół* upoważnieniem.

Analiza wybranych procedur stanowiących próbę kontrolną wykazała, że we wszystkich badanych przypadkach *procedura NK* została wszczęta przez przedstawicieli uprawnionego podmiotu stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta"¹⁸.

Członkowie *GD-P* przed przystąpieniem do wykonywania swoich zadań złożyli burmistrzowi oświadczenie o poufności, o którym mowa w art. 9c ust. 3 ustawy oraz otrzymali upoważnienia do przetwarzania danych osobowych.

We wszystkich wszczętych procedurach przekazanie formularza „Niebieska Karta - A”¹⁹ do *ZI* przez przedstawiciela podmiotu wszczynającego procedurę nastąpiło w terminie 5 dni roboczych.

We wszystkich badanych przypadkach objętych kontrolą, zespół interdyscyplinarny, po otrzymaniu formularza „NK-A” przekazał go członkom *grupy* w terminie 3 dni roboczych, a pierwsze posiedzenie *GD-P* odbyło się nie później niż w ciągu 5 dni roboczych od dnia otrzymania formularza „NK-A” przez *GD-P* - stosownie do § 8 ust. 2 *rozporządzenia*.

W analizowanych postępowaniach na podstawie informacji zawartych w formularzu „NK-A”, *GD-P* dokonała diagnozy sytuacji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej i opracowała indywidualny plan pomocy.

W trzech *procedurach NK* nie prowadzono działań wobec małoletniego – *ODP* w obecności opiekuna prawnego lub faktycznego, a w przypadku, gdy osobą stosującą przemoc był rodzic/rodzice, w obecności pełnoletniej osoby najbliższej lub pełnoletniej osoby wskazanej przez małoletniego zgodnie z § 5 ust. 3 *Rozporządzenia*, co stanowi nieprawidłowość.

¹⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 1870, zwanego w dalszej części wystąpienia „rozporządzeniem”

¹⁹ zwanego dalej „NK-A”

W trzech *procedurach NK* nie odnotowano, aby formularz „Niebieska Karta - B”²⁰ został przekazany *ODP* lub przedstawicielowi małoletniej osoby doznającej przemocy, co stanowi nieprawidłowość.

W dwóch przypadkach, osoba stosująca przemoc domową nie została poinformowana o wszczęciu *procedury NK*, a w przypadku braku możliwości jej zawiadomienia lub znacznych utrudnień, nie udokumentowano tego faktu i nie wskazano jego przyczyn. Obowiązek jej zawiadomienia wynikał z faktu, że *OSP* nie była obecna podczas wszczęcia *procedury* w związku z przemocą domową. Niepoinformowanie *OSP* o wszczęciu *procedury NK*, w tych okolicznościach, stanowi nieprawidłowość.

W trzech *procedurach NK*, nie wypełniono formularza „Niebieska Karta - C”²¹ z *ODP*, na posiedzeniu *GD-P*, co stanowi nieprawidłowość. Wskazane sprawy dotyczyły spraw, gdzie nie ustanowiono reprezentanta małoletnich lub ich przedstawiciela. W kolejnych dwóch przypadkach formularz „NK-C” wypełniono w miejscu zamieszkania *ODP*. W pierwszej sprawie, pracownik socjalny wypełnił „NK-C” w miejscu zamieszkania *ODP*, która wcześniej nie stawiała się na posiedzenie *grupy*, sprawując opiekę na dwojgiem małoletnich. W kolejnym przypadku, formularz „NK-C” również wypełniono w miejscu zamieszkania *ODP* z uwagi na wiek tej osoby (70 lat). Mając na uwadze okoliczności sporządzenia „NK-C” przedstawione w tych dwóch przypadkach uznaje się je za uzasadnione. Natomiast, wskazuje się na konieczność realizacji działań w zakresie wypełnienia formularza „NK-C” w trakcie posiedzenia *GD-P* w obecności zaproszonej osoby doznającej przemocy.

W analizowanych sprawach dopełniono obowiązek sporządzenia formularza „Niebieska Karta - D”²² z *OSP*. Przy czym, w jednym przypadku formularz „NK-D” został wypełniony przez funkcjonariusza Policji bez obecności *OSP*, nadto, nie oznaczono na formularzu żadnych działań skierowanych do *OSP*, co stanowi nieprawidłowość. W kolejnym przypadku, nie sporządzono „NK-D”, z uwagi na to, że w trakcie trwania *procedury NK*, *OSP* wyjechała za granicę, a w czasie kiedy przebywała w Polsce członkowie *GD-P* nie mogli się z nią skontaktować. Mając na uwadze potwierdzony fakt braku możliwości kontaktu z *OSP* podjęte działania uznano za wyczerpujące.

W żadnej z analizowanych *procedur NK*, osoby stosujące przemoc nie zostały skierowane do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym lub psychologiczno – terapeutycznym. W jednej sprawie w trakcie realizacji *procedury NK*, *OSP* wyjechała

²⁰ zwany dalej „NK-B”

²¹ zwanego w dalszej części wystąpienia „NK-C”

²² zwanego w dalszej części wystąpienia „NK-D”

za granicę i nie było z nią kontaktu. W czterech przypadkach, *OSP* była uzależniona od alkoholu lub środków odurzających, przy czym tylko w dwóch przypadkach w skład *GD-P* powołano przedstawiciela *MGKRPA*, w pozostałych dwóch sprawach działania grupy ograniczyły się do motywowania *OSP* do podjęcia leczenia, natomiast brak było zdecydowanych kroków egzekwujących niezgłoszenie się do *MGKRPA* czy poradni leczenia uzależnień. W pozostałych *procedurach NK*, *GD-P* nie zdecydowała o skierowaniu *OSP* do programów, co stanowi nieprawidłowość. Przewodnicząca *ZI* wyjaśniła, że „nie skierowano *OSP* do programów, z uwagi na to, że „w przypadku *procedur 26/55, 6/68 osoby stosujące przemoc współpracowały w ramach ustalonego planu pracy z rodziną poprzez korzystanie ze wsparcia oferowanego przez CUS w ramach usług społecznych (w tym udział w Kursie Kompetencji Rodzicielskich, wsparcia psychologa) wsparcia w Punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym psychoterapeuty uzależnień w formule indywidualnej bądź grupowej*”, „w jednym przypadku *procedura 27/89* prowadzona jest na wstępnym etapie podejmowanych działań, w związku z tym, decyzja o skierowaniu do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym jeszcze nie zapadła”. Mając na uwadze charakter spraw, wskazuje się na konieczność dalszego monitorowania zachowania *OSP* i skierowania ich do właściwych programów niezwłocznie po ustaniu przeszkód, które na tym etapie postępowań uniemożliwiały ich uczestnictwo.

Realizując *procedury NK*, *GD-P* dopełniła obowiązku podejmowania działań wobec *ODP* i *OSP*, tj. wystosowywania pisemnych zaproszeń dla osób dotkniętych przemocą domową, jak i wezwań dla osób stosujących przemoc domową, planując terminy spotkań w sposób uniemożliwiający ich wzajemny kontakt podczas posiedzenia grupy.

W ramach członkostwa w *GD-P* zarówno pracownik socjalny jak i funkcjonariusz Policji realizowali zadania wynikające odpowiednio z § 16 i § 17 rozporządzenia.

Zakończenie procedury nastąpiło w sześciu analizowanych sprawach. Po zakończeniu procedury, protokół, o którym mowa w § 20 ust. 2 *rozporządzenia* został przez *GD-P*, niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia sporządzenia, przekazany do *ZI*.

W pięciu zakończonych postępowaniach, uczestnicy procedury zostali poinformowani o jej zakończeniu. W jednej sprawie, z uwagi na to, że adres pobytu *OSP* był nieznany, a małoletni *ODP* przebywał w rodzinie zastępczej, obowiązek informacyjny nie został dopełniony.

Zakończone *procedury NK* zostały stosownie do § 21 *rozporządzenia*, objęte działaniami monitorującymi przez *GD-P*.

Analiza *procedur NK* wykazała, że w pięciu sprawach grupy diagnostyczno-pomocowe nie wnioskowały do *ZI* o rozszerzenie składu grupy stosownie do zdiagnozowanej sytuacji rodziny objętej procedurą, odpowiednio o przedstawiali oświaty, *MGKRPA* psychologa czy kuratora, który został wyznaczony przez sąd do sprawowania nadzoru nad rodziną. Podjęcie takich działań było wymagane okolicznościami wynikającymi z analizowanej dokumentacji, zwłaszcza, że w badanych przypadkach *ODP* byli małoletni, natomiast *OSP* uzależnione od alkoholu lub środków odurzających. Brak rozszerzenia składu *GD-P* adekwatnie do środowiska objętego *procedurą NK* uznaje się za nieprawidłowość.

Ponadto, w *procedurach NK*, w których *ODP* byli małoletni, zasadnym było kierowanie rodzica/rodziców do uczestnictwa w warsztatach kompetencji rodzicielskich realizowanych na terenie gminy. Wskazuje się, aby w podobnych sytuacjach dopełniać obowiązku motywowania rodziców do uczestnictwa w działaniach edukacyjnych służących wzmocnieniu ich opiekuńczych i wychowawczych kompetencji i kierować do ich czynnego udziału w organizowanych działaniach wynikających z art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 242-332)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w zakresie realizacji zadań wynikających z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej stwierdzono nieprawidłowości po stronie gminy, oraz dotyczące działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i realizowanych przez grupy diagnostyczno – pomocowe procedur „Niebieskie Karty”, które wymagają wydania zaleceń pokontrolnych:

1. W czterech procedurach „Niebieskie Karty”, grupa diagnostyczno - pomocowa nie wnioskowała, odpowiednio do zdiagnozowanej sytuacji w środowisku objętym procedurą, o rozszerzenie jej składu o przedstawicieli innych podmiotów.
2. W trzech procedurach „Niebieskie Karty”, po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta - A”, nie odnotowano przekazania formularza „Niebieska Karta - B” osobie doznającej przemocy lub jej przedstawicielowi.
3. W trzech procedurach „Niebieskie Karty”, w których osobą doznającą przemocy był/byli małoletni, grupa diagnostyczno - pomocowa nie prowadziła działań w obecności opiekuna prawnego lub faktycznego, a w przypadku, gdy osobą stosującą przemoc był rodzic/rodzice, w obecności pełnoletniej osoby najbliższej lub pełnoletniej osoby wskazanej przez małoletniego.
4. W trzech procedurach „Niebieskie Karty” nie został wypełniony formularz „Niebieska Karta - C” na posiedzeniu grupy diagnostyczno-pomocowej w obecności osoby

- dotkniętej przemocą domową, a w przypadkach małoletniej osoby doznającej przemocy, w obecności jej opiekuna prawnego lub faktycznego, lub w obecności pełnoletniej osoby najbliższej lub pełnoletniej osoby wskazanej przez małoletniego.
5. W dwóch procedurach „Niebieskie Karty” osoba stosująca przemoc nie została poinformowana o wszczęciu procedury.
 6. W jednym przypadku formularz „Niebieska Karta - D” został wypełniony przez funkcjonariusza Policji bez obecności osoby stosującej przemoc. W formularzu nie oznaczono planowanych działań skierowanych do tej osoby.
 7. Grupa diagnostyczno – pomocowa nie występowała do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych albo psychologiczno – terapeutycznych.
 8. Gmina Syców nie zapewniała osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne:

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano Burmistrzowi Miasta i Gminy Syców Łukaszowi Kuźmichowi, drugi złożono do akt postępowania kontrolnego.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanych zagadnień/zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wydaje się zalecenia pokontrolne:

- 1) Powoływać grupę diagnostyczno – pomocową i poszerzać jej skład w toku procedury „Niebieskie Karty” adekwatnie do sytuacji rodziny dotkniętej przemocą domową.
Podstawa prawna: art. 9a ust. 11, 11a-12, art. 9a ust. 12b-12c ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673 ze zm.)
Termin realizacji: na bieżąco
- 2) Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta - A” – osobie doznającej przemocy domowej przekazywać formularz „Niebieska Karta - B” oraz dokumentować ten fakt.
Podstawa prawna: § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).
Termin realizacji: na bieżąco
- 3) W sprawach, w których osobą doznającą przemocy jest małoletni działania, w ramach procedury „Niebieskie Karty” prowadzić w obecności opiekuna prawnego lub faktycznego, a w przypadku, gdy osobą stosującą przemoc jest rodzic/rodzice,

w obecności pełnoletniej osoby najbliższej lub pełnoletniej osoby wskazanej przez małoletniego.

Podstawa prawna: § 5 ust. 1-3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870)

Termin realizacji: na bieżąco

- 4) Wypełniać formularz „Niebieska Karta – C” i opracowywać indywidualne plany pomocy na posiedzeniu grupy diagnostyczno – pomocowej we współpracy z osobą doznającą przemocy domowej, a w przypadku małoletniej osoby doznającej przemocy w obecności opiekuna prawnego lub faktycznego lub pełnoletniej osoby wskazanej przez małoletniego.

Podstawa prawna: § 5 ust. 1-3 i § 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870)

Termin realizacji: na bieżąco

- 5) Przestrzegać obowiązku zawiadomienia osoby stosującej przemoc domową o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty”, jeżeli wszczęcie procedury nastąpiło pod jej nieobecność, a w przypadku braku możliwości zawiadomienia lub znacznych utrudnień, dokumentować brak możliwości zawiadomienia i wskazać jego przyczyny.

Podstawa prawna: § 10 ust. 1 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870)

Termin realizacji: na bieżąco

- 6) Przestrzegać obowiązku dokonywania analizy sytuacji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej w obecności osoby wezwanej na posiedzenie grupy diagnostyczno – pomocowej i na podstawie informacji zawartych w formularzu „Niebieska Karta - D” podejmować ustalenia dotyczące dalszych działań zobowiązując osobę stosującą przemoc do ich realizacji w celu zmiany jej zachowania.

Podstawa prawna: § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870)

Termin realizacji: na bieżąco

- 7) Zobowiązać grupę diagnostyczno – pomocową do występowania do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie, w uzasadnionych przypadkach, osoby

stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych lub psychologiczno – terapeutycznych.

Podstawa prawna: art. 9b ust. 8 pkt. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673 ze zm.)

Termin realizacji: na bieżąco

- 8) Zapewnić osobom doznającym przemocy domowej miejsca w ośrodkach wsparcia.

Podstawa prawna: art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1673)

Termin realizacji: na bieżąco

POUCZENIE

Zgodnie z § 19 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1165) jednostka podlegająca kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanego zalecenia pokontrolnego, uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

.....
Załącznik (Kierownik jednostki kontrolującej) społecznej

